

VAKUUTUSTIEDE
Insurance

Tampereen yliopisto tarjoaa ainoana yliopistona Suomessa mahdollisuuden suorittaa ylemmän korkeakoulututkinnon, jonka pääaineena on vakuutustiede. Kauppatieteiden maisterin tutkinnon pääaineena vakuutustiede on siis ainutlaatuinen.

Vakuutuksilla on tärkeä rooli ja merkitys yhteiskunnallisten rakenteiden ylläpitämisessä ja kehittämisessä. Vakuutustiede on oppiaine, joka tutkii vakuutusjärjestelmiä ja riskienhallintaa sekä yhteiskuntaa ja yritysmaailmaa näiden valossa. Vakuutustoimintaa tarkastellaan muun muassa liiketaloudellisesta, kansantaloudellisesta ja oikeustieteellisestä näkökulmasta.

Perus- ja aineopintojen tarkoituksena on perehdyttää opiskelija vakuutustoimintaan laaja-alaisesti. Lähtökohtana vakuutustoiminnan tarkastelussa on yksityis- ja sosiaalivakuutuksen keskeisimmät kysymykset ja riskienhallinta, mutta opetuksessa kiinnitetään huomiota myös vakuutusalan organisaatioiden toimintaan sekä vakuutusalan rakenteeseen ja merkitykseen osana yhteiskunnallista ja kansantaloudellista toimintaa. Opintojaksoilla käsitellään myös vakuutusalan eri kehityssuuntia ja vakuutusalan lainsäädäntöä. Syventävissä opinnoissa puolestaan keskitytään kansainväliseen sosiaaliturvaan, jälleenvakuutukseen, vakuutusinnovaatioihin, vakuutusorganisaatioiden sijoitustoimintaan sekä riskienhallinnan erityiskysymyksiin. Syventävissä opinnoissa perehdytään myös vakuutustieteelliseen tutkimukseen. Vakuutustieteen pääaineopiskelijat suorittavat pääaineopintojen lisäksi laajat kauppatieteelliset opinnot, jotka sisältävät muun muassa perusteet yrityksen hallinnosta, laskentatoimesta, rahoituksesta, markkinoinnista, kansantaloustieteestä ja oikeustieteestä. Vakuutustieteen opintojen yksi vahvuus on siihen kuuluva työharjoittelu. Työharjoittelu suoritetaan vakuutusosalalla käytännön työtehtävissä.

Vakuutustieteen opetuksen tavoitteena on tuottaa akateemisesti koulutettuja yksityisen vakuutustoiminnan, sosiaalivakuutusjärjestelmän sekä riskienhallinnan asiantuntijoita. Vakuutustieteen opinnot antavat valmiudet toimia vakuutusyhtiöissä ja eri vakuutuslaitoksissa sekä yrityksissä ja pankeissa vakuuttamiseen ja riskienhallintaan liittyvissä asiantuntija- ja esimiestehtävissä.

SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSIÄ OPINTO-OPPAIDEN 2004–2005 JA 2001–2004 VÄLILLÄ:

Pääaineopiskelija voi suorittaa vanhoilla opintovaatimuksilla lukuvuoden 2004–2005 aikana loppuun sen opintokokonaisuuden (perus-, aine- tai syventävät opinnot), jonka hän on jo aloittanut ja joka hänellä on kesken tämän opinto-oppaan astuessa voimaan. Uutta opintokokonaisuutta aloittaessaan hän noudattaa uusia opetussuunnitelmia.

Tarkemmat siirtymäsäännökset tiedotetaan vakuutustieteen ilmoitustaululla sekä mahdollisuuksien mukaan myös laitoksen kotisivuilla. Mikäli uusien opetussuunnitelmien soveltamisessa ilmenee epäselvyyksiä, opiskelijaa pyydetään ottamaan yhteyttä vakuutustieteen assistenttiin.

KAUPPATIETEIDEN KANDIDAATIN TUTKINTO 120 ov

VAKUUTUSTIETEEN PÄÄAINEOPINNOT

Perusopinnot (15 ov)

Johdatus liiketalouteen	3 ov	LASKP100
Yksityisvakuutuksen perusteet	3 ov	VAKTP015
Sosiaalivakuutuksen perusteet	3 ov	VAKTP035

Riskienhallinnan perusteet	3 ov	VAKTP045
Työ- ja virkamiesoikeuden perusteet	3 ov	YJURP075

Aineopinnot (28 ov)

Vahingonkorvausoikeus	2 ov	VAKTA025
Vahinkovakuutus	3 ov	VAKTA020
Henkilövakuutus	3 ov	VAKTA030
Asumisperusteinen sosiaaliturva	3 ov	VAKTA031
Ansioperusteinen sosiaaliturva	3 ov	VAKTA035
Riskienhallinnan menetelmät	3 ov	VAKTA045
Vakuutusliiketoiminnan case-harjoitukset	3 ov	VAKTA050
Aineopintoseminaari ja tutkielma	8 ov	VAKTA300

Harjoittelu (6 ov)

MUUT PAKOLLISET OPINNOT

Yrityksen tietojärjestelmät (tietojenkäsittelyoppi)	3 ov	TKOPA222
---	------	----------

Liiketaloustieteiden opinnot (15 ov)

Yrityksen kirjanpidon perusteet (laskentatoimi)	3 ov	LASKP010
Rahoituksen perusteet (laskentatoimi)	3 ov	LASKP080
Markkinoinnin perusteet (markkinointi)	3 ov	MARKP025
Johtaminen ja organisointi (yrityksen hallinto)	3 ov	YHALP011
Kansantaloustieteen perusteet (kansantaloustiede)	3 ov	KTALP200

Metodiopinnot (9 ov)

Tutkimusprosessin hallinta (hallintotiede)	3 ov	HALLP4
Tutkimusmenetelmät (hallintotiede)	3 ov	HALLA9
Tilastotieteen perusteet (tilastotiede)	3 ov	TILTP6

Kieliopinnot (14 ov)

Tutkintoon sisältyy yhteensä 14 ov pakollisia kieliopintoja:

Suomen kieli	2 ov
Ruotsin kieli	4 ov
Kahden vieraan kielen opinnot	4 ov + 4 ov

Jommassakummassa vieraassa kielessä tutkintovaatimuksiin voidaan sisällyttää alkeiskurssi (4 ov), josta tulee erillinen maininta tutkintotodistukseen. Opiskelija ei kuitenkaan voi sisällyttää tutkintoonsa alkeiskurssia sellaisesta kielestä, jota hän on jo lukiossa opiskellut. Toisessa vieraassa kielessä opiskelijan on suoritettava pidemmälle meneviä kieliopintoja. ks. s. 125.

SIVUAINEOPINNOT (15 ov)

Yhdestä sivuaineesta on suoritettava vähintään 15 ov. Sivuaine on valittava seuraavista oppiaineista: laskentatoimi, markkinointi, yrityksen hallinto, kansantaloustiede tai yritys juridiikka.

VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT (15 ov)

Vakuutustieteen opiskelijoille suositeltavia opintojaksoja ovat opiskelijan tavoitteiden ja mielenkiinnon mukaan esim. seuraavat oppiaineet: laskentatoimi, markkinointi, yrityksen hallinto, kansantaloustiede, yritys juridiikka ja sosiaalipolitiikka. Lisäksi suositellaan Tampereen teknillisen yliopiston opintojaksoja mm. riskienhallinta ja työturvallisuus.

KAUPPATIETEIDEN MAISTERIN TUTKINTO 160 ov (sisältää kauppatieteiden kandidaatin tutkinnon 120 ov)

PÄÄAINEOPINNOT

Syventävät opinnot (33–34 ov)

Vakuutustiede ja vakuutustutkimus	2 ov	VAKTS010
Sijoitustoiminta	3 ov	VAKTS020
Kansainvälinen sosiaaliturva	3 ov	VAKTS035

Lisäksi vähintään kaksi seuraavista kolmesta opintojaksosta:

Jälleenvakuutus ja kv vakuutusmarkkinat	2 ov	VAKTS011
Vakuutusinnovaatiot	3 ov	VAKTS012
Riskienhallinta ja turvallisuusjohtaminen	3 ov	VAKTS045

Tutkimuprojekti	20 ov	VAKTS300
-----------------	-------	----------

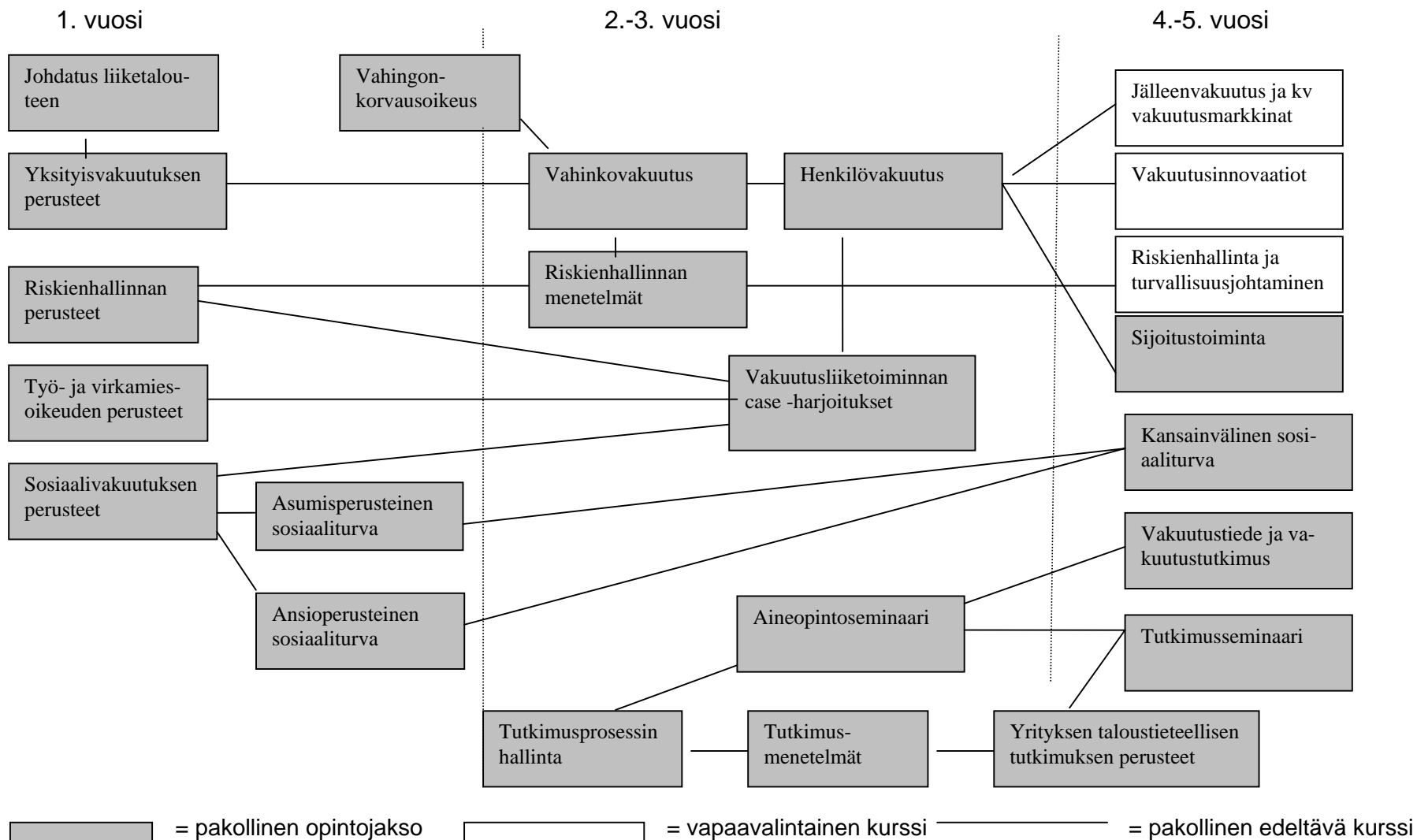
MUUT PAKOLLISET OPINNOT

Metodiopinnot (3 ov)

Yrityksen taloustieteellisen tutkimuksen perusteet	3 ov	LASKS210
--	------	----------

VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT (3–4 ov)

Vakuutustieteen opetuksen rakenne syyslukukaudesta 2004 lukien

VAKUUTUSTIETEEN PERUSOPINNOT

Johdatus liiketalouteen 3 ov (5 op) **LASKP100**

Introduction to Business Economics

Opintojakso johdattaa opiskelijan kauppatieteellisten aineiden opiskeluun tarkastelemalla Suomen talouden ja yritystoiminnan kehitystä sekä yritysten toimintaa sen eri funktioista lähtien. Esille tulevat sekä johtamisen, laskentatoimen, markkinoinnin että vakuutustieteen näkökulmat.

Vaadittavat opintosuoritukset:

- 1 Luennot 27 h.
- 2 Luennoitsijoiden osoittama oheismateriaali.
- 3 Oppimispäiväkirjan laatiminen oppiaineittain.

Vastaava opettaja: Yrityksen taloustieteen eri oppiaineiden ja vakuutustieteen professori tai muu vastuopettaja

Yksityisvakuutuksen perusteet 3 ov (5 op) VAKTP015

Voluntary Insurance Schemes

Opintojakson tavoitteena on oppia vakuutuksen idea ja filosofinen ydin; mistä ja kuinka vakuutustoiminta on saanut alkunsa ja mihin vakuutustoiminta on perustunut ennen ja nyt. Opintojaksolla opitaan vakuutustoiminnan ja vakuutus-ten peruskäsitteet sekä yleisellä tasolla henkilö- ja vahinkovakuutusjärjestelmät yhteiskunnan ja kansantalouden näkökulmasta. Opintojaksolla omaksutaan myös vakuutusyritysten toiminnan pääperiaatteet ja siihen liittyvä keskeinen vakuutuslainsäädäntö. Opintojakson tavoitteena on myös toimia johdantojaksona vakuutustieteeseen ja siihen liittyvään tutkimukseen.

Vaadittavat opintosuoritukset:

- 1 Luennot ja harjoitukset 45 h
- 2 Rantala–Pentikäinen: Vakuutusoppi. Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy 2003.
- 3 Lehtipuro–Luukkonen–Mäntyniemi: Vakuutuslainsäädäntö. Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy 1999.
- 4 Opettajan osoittamat ajankohtaisartikkelit.

Edeltävät opinnot: Johdatus liiketalouteen

Vastaava laitos: Oikeustieteiden laitos/vakuutustiede

Vastaava opettaja: Lehtori

Sosiaalivakuutuksen perusteet 3 ov (5 op) VAKTP035

Social Insurance Schemes

Opintojakson tavoitteina on antaa kuva sosiaaliturvasta ja -vakuutuksesta osana sosiaalipolitiikkaa, perehtyä sosiaalivakuutusjärjestelmään ja siinä noudatettaviin keskeisiin periaatteisiin seuraavien kysymysten kautta

- sosiaalipoliittiset perustelut sosiaaliturvalle
- sosiaaliturva ja -vakuutus osana sosiaalipolitiikkaa
- sosiaaliturvan laajuus Suomessa: tilastoja, lukuja
- sosiaaliturva perustuslain turvaamana oikeutena
- sosiaaliturvan malliajattelu
- sosiaalivakuutuksen sisältö
- katsaus sosiaalivakuutuksen historiaan
- asumisperusteisen sosiaaliturvan perusteet
- ansioperusteisen sosiaaliturvan perusteet
- vähimmäisturvan määrittely

Vaadittavat opintosuoritukset:

- 1 Luennot ja harjoitukset 45 h. Harjoitukset sosiaalivakuutuksen keskeisimmistä asioista ja periaatteista. Samalla opiskelijoita perehdytetään tutkimisen ja kirjoittamisen avulla yliopistomaiseen tapaan työskennellä.
- 2 Luennoilla jaettava materiaali.
- 3 Varoma (toim.): Eläkepolitiikka 2000-luvulle. Eläketurvakeskus ja Tela 1997
- 4 Hietaniemi–Vidlund (toim.): Suomen eläkejärjestelmä. ETK 2003.
- 5 Rantala–Pentikäinen: Vakuutusoppi. Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy 2003, ss. 277–366.

Vastaava laitos: Oikeustieteiden laitos/vakuutustiede

Vastaava opettaja: Sosiaalivakuutuksen yliopettaja

Riskienhallinnan perusteet 3 ov (5 op) VAKTP045

Introduction to Risk Management

Opintojaksolla esitellään riskienhallinnan käsitteet ja määritelmät. Tavoitteena on luoda laaja-alainen näkemys riskienhallinnan periaatteista ja merkityksestä yk-

silön arkielämässä, yhteiskunnassa ja yritys-elämässä. Opintojaksolla tuodaan esille riskienhallinnan erilaiset tarkastelunäkökulmat kuten mm. matemaattinen, tekninen, taloudellinen ja psykologinen.

Vaadittavat opintosuoritukset:

- 1 Luennot 30 h.
- 2 Luentomateriaali.
- 3 Kuusela–Ollikainen (toim.): Riskit ja riskienhallinta. Tampere University Press 1998.
- 4 Kamppinen–Raivola–Jokinen–Karls-son: Riskit yhteiskunnassa. Gaudeamus 1995.

Vastaava laitos: Oikeustieteiden laitos/vakuutustiede

Vastaava opettaja: Yksityisvakuutuksen yliopettaja/tuntiohjaajat

Työ- ja virkamiesoikeuden perusteet 3 ov (5 op) YJURP075

Law of Civil Servants and Labour

Tavoite ja sisältö: Kurssin tavoite on antaa perustiedot työ- ja virkasuhteista sekä työntekijöitä ja virkamiehiä yksilöllisesti koskevasta normistosta.

Vaadittavat opintosuoritukset:

- 1 Opetus 30 h.
- 2 Kairinen: Työoikeus perusteineen. Työelämän tietopalvelu Oy 2004.
- 3 Koskinen–Kulla: Virkamiesoikeuden perusteet. Kauppakaari 2001 tai uudempi.
- 4 Luennoilla ilmoitettavat säädökset.

Vastaavat oppiaineet: Oikeustieteiden laitos/yritysjuridiikka, kunnallisoikeus ja vakuutustiede.

Vastaava opettaja: Sosiaalivakuutuksen yliopettaja, yritysjuridiikan lehtori, kunnallisoikeuden lehtori

VAKUUTUSTIETEEN AINEOPINNOT

Vahingonkorvausoikeus 2 ov (4 op) VAKTA025

Tort Law

Opintojaksolla perehdytään vahingonkorvaukseen ja vakuutuksiin sekä korvausvelvollisen että korvauksensaajan näkökulmasta.

Vaadittavat opintosuoritukset:

- 1 Luennot 30 h.
- 2 Hemmo: Vahingonkorvausoikeuden oppikirja. Werner Söderström Lakitieto Oy 2002

3 Hoppu: Suomen vakuutuslaki. Econlaw-Kustannusyhtiö Ky 1997 tai uudempi.

4 Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi vahingonkorvauslain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi, HE 167/2003 vp.

5 Luennoilla ilmoitettavat säädökset.

6 Oikeustapauksia opettajan osoituksen mukaan.

Vastaava oppiaine: Oikeustieteiden laitos/yritysjuridiikka ja vakuutustiede.

Vastaava opettaja: Sosiaalivakuutuksen yliopettaja ja yritysjuridiikan yliassistentti

Vahinkovakuutus 3 ov (5 op)

VAKTA020

Non-Life Insurance Lines and Covers

Opintojakson tavoitteena on oppia vahinkovakuutusten ja vahinkovakuuttamisen yleiset periaatteet yksilön, yritysten ja yhteisöjen kannalta. Opintojaksolla perehdytään vahinkovakuutuslajeihin rakenteen ja ominaisuuksien kannalta sekä vahinkoriskien hallintakeinoina. Opintojaksolla opitaan tuntemaan vakuutusten elinkaari ja sen vaatima hoito. Lisäksi perehdytään korvausten määräytymiseen ja vakuutuksenottajan käytettävissä oleviin muutoksenhakukeinoin.

Vaadittavat opintosuoritukset:

- 1 Luennot 30 h.
- 2 Pellikka ym.: Omaisuuden vakuuttaminen. Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy 1998.
- 3 Af Hällström–Ijäs: Vastuuvakuutus. Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy 2003.
- 4 Eskuri–Hujala–Hynynen: Oikeusturvavakuutus. Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy 2002.
- 5 Eskuri–Mikkonen: Liikennevakuutus. Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy 2003.
- 6 Eskuri: Autovakuutus (selitysteos). Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy 2003.

Edeltävät opinnot: Yksityisvakuutuksen perusteet, Vahingonkorvausoikeus

Vastaava laitos: Oikeustieteiden laitos/vakuutustiede

Vastaava opettaja: Lehtori

Henkilövakuutus 3 ov (5 op)

VAKTA030

Life Insurance Lines and Covers

Opintojakson tavoitteena on oppia henkilövakuutusten keskeiset lajioinaisuudet. Henkilövakuutuksiin perehdytään laajasti sekä varsinaisina henkilövakuutuksina että sijoitus- ja säästämisvaihtoehtoina. Opintojaksolla opitaan tuntemaan henkilövakuutusten elinkaari ja niiden vaatima hoito. Lisäksi opitaan keskeiset korvausperiaatteet sekä kuluttajan käytettävissä olevat muutoksenhakukeinot. Opintojaksoon sisältyy myös henkivakuutusmatematiikan perusteet.

Vaadittavat opintosuoritukset:

- 1 Luennot 30 h.
- 2 Antila–Erwe–Lohi–Salminen: Vapaaehtoinen henkilövakuutus. Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy 2003.
- 3 Kivioja: Vakuutusten verotus. Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy 2002.
- 4 Lainsäädäntö:
Kuluttajansuojalaki.
Vakuutusopimuslaki.
- 5 Opettajan osoittamat ajankohtaisartikkelit.

Edeltävät opinnot: Vakuutuksen perusteet, Vahingonkorvausoikeus ja Vahinkovakuutus

Vastaava laitos: Oikeustieteiden laitos/vakuutustiede

Vastaava opettaja: Lehtori/tuntiopettaja

VAKUUTUS SOSIAALITURVASSA – KURSSIKOKONAISUUS

pitää sisällään kaksi kurssia: Asumisperusteinen sosiaaliturva ja Ansioperusteinen sosiaaliturva

Asumisperusteinen sosiaaliturva 3 ov (5 op) VAKTA031

Universal Social Security

Opintojaksolla selvitetään asumisperusteisen sosiaaliturvan syntymistä ja tarvetta muun sosiaaliturvan ohella. Keskeisiä etuuksien määräytymisen perusteita Suomen järjestelmässä käydään läpi erilaisten esimerkkien avulla. Lisäksi arvioidaan asumisperusteisten etuuksien kehitystä tulevaisuudessa sekä selvitetään sosiaaliturvan kansantaloudellisia ja sosiaalipoliittisia vaikutuksia.

Vaadittavat opintosuoritukset:

- 1 Luennot 40 h.
- 2 Luennoilla jaettava materiaali.

3 Atkinson: Social Insurance. The Geneva papers on Risk and Insurance Theory 16 (2) 1991, 113–131.

4 Hellsten: Sosiaalisen turvallisuuden hallinta. Teoksessa Helne–Hänninen–Karjalainen (toim.). Seis yhteiskunta – tahdon sisään. Sophi 2004.

5 Kari–Pakaslahti: EU – Suomen sosiaaliturvajärjestelmä. Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy 2003.

6 Niemelä: Suomen kokonaiseläkejärjestelmän muotoutuminen. Kansaneläkelaitoksen julkaisuja 1994.

7 Niemelä–Salminen: Suomalainen sosiaaliturva. Kelan, Eläketurvakeskuksen ja TELA:n julkaisuja 2003.

8 Sakslin: Suomen hallitusmuodon sosiaaliset perusoikeudet – osa kansallista ja EU:n jäsenvaltioiden yhteistä valtiosääntöperinnettä. Erillispainos Lakimieslehdessä n:o 5–6, 1996.

9 Sakslin: Kansallisista perusoikeuksista yhteisön oikeudeksi. Teoksessa Länsineva–Viljanen (toim.). Perusoikeuspuheenvuoroja. Turun yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan julkaisuja. Julkioikeuden sarja A n:o 32 1988.

10 Sakslin: Eurooppalaistuuko Suomen sosiaaliturva? Erillispainos Lakimieslehdessä n:o 7–8, 2003

Edeltävät opinnot: Sosiaalivakuutuksen perusteet

Vastaava laitos: Oikeustieteiden laitos/vakuutustiede

Vastaava opettaja: Sosiaalivakuutuksen yliopettaja/tuntiopettajat

Ansioperusteinen sosiaaliturva 3 ov (5 op) VAKTA035

Earnings-Related Social Security

Opintojaksolla perehdytään Suomen ansioperusteisen sosiaalivakuutusjärjestelmän muotoutumiseen ja selvitetään tämän turvan kansantaloudellisia vaikutuksia, eläkejärjestelmien rahoituksen järjestämistä ja rahoituksen kustannusvaikutusta yrityksille. Samoin perehdytään järjestelmän etuuksien keskeisiin määräytymisperusteisiin.

Vaadittavat opintosuoritukset:

- 1 Luennot 40 h.
- 2 Opetuskansio.
- 3 Pentikäinen–Koivusalo–Kammonen–Lämsä: Työeläke. Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, 2004. Eläkeuudistuksen 2005 osalta eläke-

laitoksien internet-sivustot opettajan osoituksen mukaan.

- 4 Toimeentuloturva. Varma 2004 tai uudempi
- 5 Kukkonen–Reini: Työtapaturmakirja. Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy 1996

Edeltävät opinnot: Sosiaalivakuutuksen perusteet

Vastaava laitos: Oikeustieteiden laitos/vakuutustiede

Vastaava opettaja: Sosiaalivakuutuksen yliopettaja/tuntiopettajat

Riskienhallinnan menetelmät 3 ov (5 op) VAKTA045

Risk Management Tools

Opintojakson tavoitteena on perehtyä erilaisiin riskienhallinnan menetelmiin ja oppia soveltamaan erilaisia riskienhallinnan keinoja ja menetelmiä varsinkin yritysten riskien hallinnassa. Opintojakson tarkoituksena on oppia lähestymään riskienhallintaa kokonaisvaltaisesti ja analyttisesti niin, että riskienhallintamenetelmiä yhdistelemällä ja vertailemalla löydetään erilaisissa tilanteissa kokonaisuuden kannalta optimaalinen riskienhallintaratkaisu. Opintojakso on harjoitustyöpainotteinen ja käytännön case-harjoitusten avulla toteutetaan kohdeyrityksessä riskienhallintaprosessi pääpiirteissään.

Vaadittavat opintosuoritukset:

- 1 Luennot (20 h) ja harjoitukset (25 h) 45 h.
- 2 Suominen: Riskienhallinta. WSOY 2003
- 3 Berg: Yritysten riskienhallinta. Vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy 1994.
- 4 Williams–Smith–Young: Risk Management and Insurance. McGraw-Hill International Editors, 8. painos, 1998 tai uudempi. Soveltuvien osien.
- 5 Opettajan osoittamat ajankohtaisartikkelit.

Edeltävät opinnot: Vakuutuksen perusteet, Riskienhallinnan perusteet, Vahinkovakuutus

Vastaava laitos: Oikeustieteiden laitos/vakuutustiede

Vastaava opettaja: Yksityisvakuutuksen yliopettaja

Vakuutusliiketoiminnan Case-harjoitukset 3 ov (5 op) VAKTA050 **Insurance Business Cases**

Opintojakson tavoitteena on oppia tarkastelemaan vakuutustoimintaa liiketoiminnan kontekstissa. Tarkoituksena on tarkastella erityisesti vakuutusalan ajankohtaisia johtamisen ja markkinoinnin ilmiöitä harjoitustöiden avulla. Opintojakso muodostuu alustuksista ja harjoitustöistä. Case-tyyppiset harjoitukset toteutetaan ryhmittäin.

Vaadittavat opintosuoritukset:

- 1 Luennot ja harjoitukset 30 h.
- 2 Järvinen (toim.): Yhteiskuntavastuu. Näkökulmia yritysten ja julkisyhteisöjen yhteiskunnalliseen vastuuseen. Tampere University Press 2004.
- 3 Järvinen-Grönroos (toim.): Palvelut ja asiakassuhteet markkinoinnin polttopisteessä. Kauppakaari 2001.
- 4 Ajankohtaisartikkelit.

Edeltävät opinnot: Vakuutustieteen perusopinnot, Vahinkovakuutus, Henkilövakuutus

Vastaava laitos: Oikeustieteiden laitos/vakuutustiede

Vastaava opettaja: Lehtori/yksityisvakuutuksen yliopettaja

Aineopintoseminaari 8 ov (13 op) VAKTA300

Seminar

Aineopintoseminaarin tavoitteena on antaa valmiuksia aiemmin opitun soveltamiseen ryhmätyö- ja seminaarityöskentelyssä sekä itsenäisessä kirjallisessa ja suullisessa esittämisessä. Koko seminaariyhtymän yhteisissä seminaari-istunnoissa käsitellään jokaisen opiskelijan osalta vähintään kolme vaihetta: 1) aiheanalyysi, 2) tutkimussuunnitelma ja 3) valmis (tai valmistumassa oleva) tutkimusraportti. Seminaarityöskentelyssä painotetaan teoreettisia ja tutkimuksellisia näkökulmia, ja sen tavoitteena on kehittää opiskelijoiden teoreettista ajattelutapaa ja teorioiden soveltamiskykyä käytännön vakuutustoiminnan ongelmaratkaisuissa. Aineopintoseminaarin tutkimusraportti on samalla kandidaatintutkielma.

Vaadittavat opintosuoritukset:

- 1 Seminaari 56 tuntia
- 2 Tutkimusraportti

Edeltävät opinnot: Vakuutustieteen perusopinnot, Vahinkovakuutus, Henkilövakuutus, Asumisperusteinen sosiaaliturva, Ansioperusteinen sosiaaliturva, Tutki-

musprosessin hallinta. Lisäksi suositellaan tutkimusmenetelmät -kurssia.

Vastaava laitos: Oikeustieteiden laitos/vakuutustiede

Vastaava opettaja: Sosiaalivakuutuksen yliopettaja ja lehtori

VAKUUTUSTIETEEN SYVENTÄVÄT OPINNOT

Vakuutustiede ja vakuutustutkimus 2 ov (4 op) VAKTS010

Insurance Theories and Research

Opintojaksolla perehdytään vakuutustieteen monitieteisiin teoreettisiin näkökulmiin ja monimetodiseen tutkimukseen. Viimeaikaisten tutkimusten ja harjoitusten avulla rakennetaan kokonaiskuvaa vakuutustieteen tutkimuskentästä ja kartoitetaan lähitulevaisuuden tutkimustarpeita. Opintojakso suoritetaan luentojen teemoihin sovelletuilla harjoitustehtävillä

Vaadittavat opintosuoritukset:

- 1 Luennot ja harjoitukset 15 tuntia.
- 2 Helne–Hellsten (toim.): Vakuuttava sosiaalivakuutus? Kelan tutkimusosaston julkaisuja 2004.
- 3 Järvinen–Heino: Kuluttajien palvelukemuksia pankki- ja vakuutussektorilta. Kuluttajatutkimuskeskus 3/2004.
- 4 Tieteelliset artikkelit opettajan osoituksen mukaan.

Edeltävät opinnot: Aineopintoseminaari

Vastaava laitos: Oikeustieteiden laitos/vakuutustiede

Vastaava opettaja: Professori

Jälleenvakuutus ja kansainväliset vakuutusmarkkinat 2 ov (4 op) VAKTS011

Reinsurance and International Insurance Markets

Opintojaksolla keskitytään jälleenvakuutuksen historiaan, rakenteisiin, tyyppeihin ja sopimusteknisiin kysymyksiin sekä kansainvälisiin jälleenvakuutusmarkkinoihin ja niiden kehitystrendeihin sekä jälleenvakuutusta käsittelevään tutkimukseen. Tämän lisäksi luodaan katsaus kansainväliseen vakuutustoimintaan ja sen ajankohtaisiin kysymyksiin.

Vaadittavat opintosuoritukset:

- 1 Luennot 20 tuntia
- 2 Swiss Re: An Introduction to reinsurance

3 Swiss Re: Proportional and non-proportional reinsurance.

4 Swiss Re (Sigma 5/2003): Reinsurance – a systematic risk.

5 Swiss Re: World insurance in 2003.

Edeltävät opinnot: Vakuutustieteen perusopinnot, Vahinkovakuutus, Henkilövakuutus

Vastaava laitos: Oikeustieteiden laitos/vakuutustiede

Vastaava opettaja: Professori

Vakuutusinnovaatiot 3 ov (6 op) VAKTS012

Insurance Innovations

Opintojakson tavoitteena on oivaltaa vakuutusten rooli ja mahdollisuudet muuttuvassa yhteiskunnassa. Opintojaksolla on tarkoitus oppia tiedon, tutkimuksen ja toimintaympäristön muutosten merkitys vakuutusten, vakuutusjärjestelmien ja vakuutustoiminnan kehittämisessä. Opintojaksolla perehdytään vakuutusten tuotekehitysprosessiin ja sen keskeisiin osa-alueisiin, jossa tarkastelun kohteena on mm. riskin vakuutuskelpoisuus, vakuutusten hinnoittelu sekä vakuutusten kysyntään ja tarjontaan vaikuttavat tekijät. Lisäksi perehdytään e-busineksen merkitykseen ja mahdollisuuksiin vakuutustoiminnan, vakuutusjärjestelmien ja vakuutus tuotteiden kehittämisen kannalta.

Vaadittavat opintosuoritukset:

- 1 Luennot ja harjoitukset 30 h
- 2 Ryhmätyöskentelyä
- 3 Artikkelikokoelma

Edeltävät opinnot: Vakuutustieteen perusopinnot, Vahinkovakuutus, Henkilövakuutus

Vastaava laitos: Oikeustieteiden laitos/vakuutustiede

Vastaava opettaja: Yksityisvakuutuksen yliopettaja

Sijoitustoiminta 3 ov (6 op) VAKTS020

Financial Management in Insurance Business

Opintojaksolla syvennytään erilaisten vakuutusorganisaatioiden sijoitustoimintaan, sen tarkoitukseen ja erityispiirteisiin sekä sijoitustoimintaa sääteleviin EU-direktiiveihin, lakeihin ja ohjeisiin. Lisäksi perehdytään rahoitusriskeihin ja sijoitustoiminnan riskeihin ja niiden hallintamenetelmiin sekä arvioidaan erilaisia sijoituskohteita vakuutusorganisaation näkökulmasta se-

kä myös vakuutusyhtiötä sijoituksen kohteena.

Vaadittavat opintosuoritukset:

- 1 Luennot ja harjoitukset 24 tuntia.
- 2 Modern Actuarial Theory and Practice: Luku 1. Investment. Chaplaman & Hall 1998.
- 3 Niskanen – Niskanen: Yritysrahoitus. Edita 2000. Soveltuvien osien.
- 4 Sijoitustoimintaa koskevat STM:n ja VVV:n säännökset.
- 5 Bodie–Kane–Marcaus: Investments. McGraw-Hill 2002. Soveltuvien osien.
- 6 Artikkeleita opettajan osoituksen mukaan.

Edeltävät opinnot: Vakuutustieteen perusopinnot, Henkilövakuutus, Rahoituksen perusteet

Vastaa laitos: Oikeustieteiden laitos/vakuutustiede

Vastaava opettaja: Vakuutusvalvontaviraston tutkimusjohtaja

Kansainvälinen sosiaaliturva 3 ov (6 op) VAKTS035

International Social Security

Opintojakson tavoitteena on perehtyä sosiaaliturvan järjestämisen mahdollisuuksiin ja tapoihin sekä kansainvälisestä että kansallisesta näkökulmasta. Jakson alussa esitellään kansainväliseen sosiaaliturvaan liittyvät keskeisimmät käsitteet ja määritelmät. Eri maiden sosiaaliturvaan tutustutaan käymällä läpi niiden erilaisia toimintaperiaatteita esimerkkien avulla. Opintojaksolla paneudutaan erityisesti Euroopan unionissa tapahtuvaan kehitykseen ja lisäksi käsitellään myös globaalien tason kysymyksiä. Tavoitteena on myös muodostaa kuva erilaisista sosiaaliturvan muutossuunnauksista. Luennoilla käydetään oheismateriaalina kansainvälisestä sosiaaliturvasta kirjoitettuja artikkeleita, joiden avulla käsitellään teemaan liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä. Lisäksi opintojaksolla esitellään kansainvälisestä sosiaaliturvasta tehtyjä tutkimuksia.

Vaadittavat opintosuoritukset:

- 1 Luennot 20 h.
- 2 Luennoilla jaettava materiaali
- 3 Saari (toim.): Uusi aikakausi. Yhdentävä Eurooppa ja sosiaalipolitiikka. Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto 2003.
- 4 Hagfors: Essays on Structure of Social Protection Financing. Kela 2004.
- 5 Mäkinen: Julkista tai yksityistä? Eläketurvakeskuksen raportteja 2002:29

6 Artikkelikokoelma

Edeltävät opinnot: Asumisperusteinen sosiaaliturva, Ansioperusteinen sosiaaliturva

Vastaava laitos. Oikeustieteiden laitos/vakuutustiede

Vastaava opettaja: Sosiaalivakuutuksen yliopettaja

Riskienhallinta ja turvallisuusjohtaminen 3 ov (6 op) VAKTS045

Risk and Security Management

Opintojakson tavoitteena on perehtyä turvallisuusjohtamisen viitekehykseen, globaaleihin riskeihin, kuten poliittiset riskit ja luonnon riskit, sekä erityisriskien ja uusien riskien tunnistamiseen sekä niiden hallintaan muun muassa ART:n avulla. Opintojakso tutustuttaa myös vakuutusorganisaatioiden omaan operatiiviseen riskinvalintaan ja niihin liittyviin teoreettisiin kysymyksiin sekä riskin psykologiaan. Opintojakson luennot toimivat kirjallisen materiaalin täydentäjinä ja johdatuksena jakson teemoihin.

Vaadittavat opintosuoritukset:

- 1 Luennot 15 h.
- 2 Pollner: Managing Catastrophic Disaster Risks Using Alternative Risk Financing and Pooled Insurance Structures. World Bank, Technical Paper No 495, 2001.
- 3 Swiss Re/Sigma: Natural Catastrophes and man-made disasters 2003.
- 4 Levä: Turvallisuusjohtamisjärjestelmien toimivuus: vahvuudet ja kehityshaasteet suuronnettomuusvaarallisissa laitoksissa. Väitöskirja. TUKES-julkaisu 1/2003.
- 5 Marshall: Measuring and Managing operational risks in financial institutions. John Wiley & Sons 2001. Soveltuvien osien.
- 6 Swiss Re: Preparedness. Basics of business continuity management, 2002.

Edeltävät opinnot: Riskienhallinnan menetelmät

Vastaa laitos: Oikeustieteiden laitos/vakuutustiede

Vastaava opettaja: Professori

Tutkimusprojekti 20 ov (40 op) VAKTS300

Master Thesis Project

Tutkimusprojektin tarkoituksena on kehittää opiskelijan tutkijavalmiuksia vakuutustieteen alueella sekä kehittää kykyä itsenäisen tutkimustyön tekemiseen. Seminaariryhmän yhteisissä seminaaristunnoissa esitellään ja käsitellään jokaisen opiskelijan työ vähintään kolmessa vaiheessa: 1) aiheanalyysi, 2) tutkimussuunnitelma, 3) harjoitusaine/tutkielman käsikirjoitus. Jokaisessa vaiheessa yksi opiskelija toimii työn opponenttina.

Vaadittavat opintosuoritukset:

- 1 Seminaari 56 tuntia
- 2 Harjoitusaine
- 3 Tutkielma

Edeltävät opinnot: Aineopintoseminaari, lisäksi suositellaan pakollisia metodologiaopintoja

Vastaava laitos: Oikeustieteiden laitos/vakuutustiede

Vastaava opettaja: Professori ja yksityisvakuutuksen yliopettaja

HARJOITTELU

Vakuutuksen käytännön harjoittelun I jakso 3 ov (5 op) VAKTH015

Vakuutuksen käytännön harjoittelun II jakso 3 ov (5 op) VAKTH025

Practical Training Periods

Harjoittelujaksojen tavoitteena on tutustuttaa opiskelija vakuutusalan käytännön toimintaan siten, että hänelle muodostuu yhdessä teoriaopintojen kanssa hyvä yleiskuva vakuutusalan toiminnasta ja työtehtävistä. Toinen harjoittelujaksoista suoritetaan pääsääntöisesti Kansaneläkelaitoksessa tai muussa sosiaalivakuutusta harjoittavassa vakuutuslaitoksessa. Yhden harjoittelujakson vähimmäispituus on kolme kuukautta. Harjoittelujaksot suoritetaan yhdenjaksoisesti. Poikkeustapauksista on sovittava etukäteen assistentin tai harjoittelusta vastaavan henkilön kanssa. Pääaineopiskelijoille harjoittelu on pakollinen. Sivuaineopiskelijat eivät suorita harjoittelua

Vaadittavat opintosuoritukset:

Suunnitelmallinen ja ohjattu käytännön työskentely harjoittelupaikassa sekä harjoittelun raportointi ohjeiden mukaan. I ja II jakson jälkeen järjestetään palautetilaisuus (2 h). **Harjoittelukohteet:** Kansaneläkelaitos, vakuutusyhtiöt, vakuutusyhdistykset, muut vakuutuslaitokset ja vakuutusalan järjestöt sekä yritysten vakuutus- ja riskienhallintaosastot.

Edeltävät opinnot: Harjoittelujaksot sijoittuvat pääasiallisesti lukuvuosien väliin kesiiin.

Vastaava laitos: Oikeustieteiden laitos/vakuutustiede.

Vastaava opettaja: Assistentti